

Kerk 2018

Kiezen voor de basis
in de Protestantse Kerk

ds. H. van Ginkel

SAMENVATTING

Deze samenvatting is op veler verzoek gemaakt voor digitale verspreiding. Hierin worden kort de hoofdpunten en vooral de inhoudelijke keuzes van Kerk 2018 op een rij gezet. Voor een uitgebreidere onderbouwing kunt u de volledige brochure raadplegen. Deze telt 56 pagina's en is in gedrukte vorm te verkrijgen in de (christelijke) boekhandel of rechtstreeks te bestellen op www.Kerk2018.nl.

De gedrukte uitgave heeft ISBN 978-90-826533-0-4

© 2017 Halas Media, Goes

De hiernavolgende samenvatting mag, uitsluitend ongewijzigd en in digitale vorm, worden verspreid en gepubliceerd.

Halas Media - Postbus 234 - 4460 AE Goes

Inhoud

Woord vooraf	4
1 Kerk 2018	4
2 Analyse	5
3 Reorganisatie	6
4 Dienstenorganisatie	7
5 Gemeente	9
6 Predikant	10
7 Classis	11
8 Generale synode	13
9 Colleges	14
10 Nu considereren	15
Bijlage 1: De mier	18
Bijlage 2: Lasten kleine gemeenten	18

Woord vooraf

In het Woord vooraf wordt de brochure geïntroduceerd als een handreiking aan kerkenraden en klassicale vergaderingen. Zij moeten zich in de komende tijd uitspreken over Kerk 2025.

Kerk 2018 biedt een alternatief, waarbij er anders dan in Kerk 2025 wel wordt gekozen voor versterking van wat de kerk aan de basis is: een christelijke gemeente samen bijeen rond Woord en Sacrament.

1 Kerk 2018

De aanpak van Kerk 2025 is typerend voor een managementachtige benadering. Een manager wil alle processen onder controle hebben.

Kerk 2018 gaat minder uit van de maakbaarheid van kerkelijke ontwikkelingen en het sturen van processen, maar meer van het laten groeien (of krimpen) van wat zich geleidelijk in die richting ontwikkelt (of niet ontwikkelt). Daarmee blijven we meer openstaan voor de weg die onze goede God met Zijn kerk en met onze samenleving gaat.

Bovendien is breed in de samenleving te zien wat managementsdenken teweegbrengt, bijvoorbeeld in het onderwijs, in de zorg en bij de politie. Het verhaal van de mier (Bijlage 1) illustreert treffend wat dat voor mensen op de werkvloer betekent.

Laat de kerk dan maar een plaats zijn waar de energie van mensen niet opgaat aan reorganisatie-processen. Laat de inzet van mensen in de kerk ten goede komen aan wat de eigenlijke roeping van de kerk is.

Kerk 2018 kiest voor versterking van de plaatselijke gemeente met haar professionele werker(s) en vele vrijwilligers en voor de samenwerking van plaatselijke gemeenten in de huidige 74 classes, dichtbij de basis. Op die manier wordt er zo min mogelijk geld en menskracht verspild aan organiseren en reorganiseren en aan management. Dat is 'back to basics' in optima forma.

2 Analyse

In dit hoofdstuk van Kerk 2018 wordt aangetoond dat er in Kerk 2025 een paar keer op een merkwaardige wijze een wissel omgaat.

Er worden in Kerk 2025 steeds mooie dingen gezegd over waar het in de kerk echt om gaat en over wat de basics zijn. Er wordt gezegd dat met het oog daarop structuren lichter moeten worden. Daar zegt iedereen natuurlijk van harte 'amen' op.

Maar in de uitwerking gaat het ineens over een nieuwe structuur die helemaal niet licht is. Er wordt een geheel nieuwe bestuurslaag van 11 grote regio's voorgesteld met een betaalde fulltime voorzitter. Dat is juist een dure structuur die zwaar is en veel management vereist.

In de analyse van Kerk 2025 ontbreken bovendien twee zaken die wel degelijk van belang zijn. Het ene is de invloed van Kerk 2004. Bedoeld is de kerkorde van 2004. Daarin werden ingewikkelde taken overgeheveld naar de classes, vooral naar hun brede moderamina. Die taken vallen hen, zo leert de ervaring, (te) zwaar.

Tegelijkertijd zijn de classicale vergaderingen bestuurlijk verzwakt doordat niet meer alle predikanten uit alle gemeenten naar de classis worden afgevaardigd.

Dit zijn twee dingen die met kleine wijzigingen in de kerkorde kunnen worden gerepareerd. Opheffing van de classis als grondvergadering in de kerk is een brug te ver en is op basis van de bovenstaande analyse niet nodig en evenmin gerechtvaardigd.

Het tweede dat ontbreekt is een analyse en evaluatie van de Dienstenorganisatie. Dat de Protestantse Kerk zo'n grote bovenplaatselijke organisatie heeft, is in feite een erfenis van de Nederlandse Hervormde Kerk in de tijd van de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog. Een kerk die kiest voor 'back to basics' kan er niet omheen ook deze erfenis van Kerk 1951 tegen het licht te houden.

In het hoofdstuk over de Dienstenorganisatie bepleit ik de keuze voor een veel kleinere organisatie. Daardoor krijgen met name kleine gemeenten financieel meer lucht. De classis blijft de grondvergadering, waarin naburige gemeenten elkaar helpen en ondersteunen. Dat is pas echt een lichte structuur, zonder management en met alleen mensen (ouderlingen, diakenen, predikanten) die zelf het werk aan de basis verrichten.

3 Reorganisatie

Kerk 2025 kiest de weg van reorganiseren, iets wat managers graag doen. Daarbij wordt uitgegaan van drie principes voor de inrichting van de kerk: het moet *transparant* zijn, maximaal *ruimte* geven aan de plaatselijke gemeente en *eenvoudig* zijn. Dit zijn opnieuw mooie en ware woorden waar iedereen het mee eens zal zijn. Maar deze krijgen een uitwerking die daar niet bij past.

De voorgestelde reorganisatie grijpt diep in in structuren die al heel lang bestaan en die zich hebben bewezen. Het meest ingrijpend is de opheffing van de huidige 74 classes en het

organiseren van een geheel nieuwe tussenlaag van 11 grote regioclasses met betaalde voorzitters.

Die keuze is een cruciale fout en het is te hopen dat gemeenten en classes dit met kracht afwijzen. Het is dwaas om in een krimpende kerk de goedkope bestuurslaag van de huidige classes weg te gooien voor een veel duurder organisatielaag die op grotere afstand van de gemeenten staat en het risico in zich heeft dat die op termijn niet houdbaar blijkt te zijn.

Datzelfde geldt voor de regionale visitatie. De reguliere visitatie, het 'huisbezoek' dat de gemeenten elke vier jaar krijgen van de kerk, moet vervallen. In plaats daarvan moet de regiovoorzitter de gemeenten gaan bezoeken. Daar wordt dezelfde denkfout gemaakt, alsof één betaalde kracht het werk van tientallen betrokken ambtsdragers aan de basis kan gaan vervangen.

Conclusie: wie bij lezing van Kerk 2025 door alle mooie en ware woorden over de kerk en haar basics heen kijkt, houdt gewoon niets meer en niets minder dan een reorganisatievoorstel over. Dat is niet 'back to basics' en geen lichtere vorm van kerkinrichting. Dit is gewoon een keuze voor schaalvergroting, dus voor meer afstand, langere lijnen, hogere kosten en veel management.

In de volgende hoofdstukken werk ik een andere koers uit. Dan blijkt dat het veel eenvoudiger kan.

4 Dienstenorganisatie

De Dienstenorganisatie is qua omvang een overblijfsel van Kerk 1951. In de huidige organisatie staat alles onder controle van managers en beschreven in beleidsplannen, taakomschrijvingen, rapportages, kwaliteitsmetingen en evaluaties. Veel menskracht en middelen worden dus besteed

aan de eigen organisatie. Verder herkennen we het marktdenken dat ook in de maatschappij overal in doorwerkt.

Net zoals bijvoorbeeld de ANWB dat doet, biedt ook de Dienstenorganisatie producten en diensten aan. De gemeenteadviseur verleende niet alleen gratis diensten, maar had ook een taakstelling om betaalde dienstverlening te 'verkopen'. Bij zo'n marktgerichte aanpak hoort de ontwikkeling van standaardproducten. Dat wringt met het feit dat elke situatie uniek is en dat elke gemeente haar eigen geschiedenis, context en karakter heeft.

Daarom is de gemeente meer gediend met haar eigen goedopgeleide professional (predikant of kerkelijk werker) die in haar midden werkt (en vaak ook woont), die weet wat er leeft en wat er aan gaven, talenten en middelen is en die met haar de vormen en structuren (verder) ontwikkelt die bij haar passen en haar helpen om inhoud te geven aan haar roeping op dat moment en in die context.

Daarom kiest Kerk 2018 voor verdere verkleining van de Dienstenorganisatie. Volgens het beleidsplan 2017-2020 van de Dienstenorganisatie wordt er al een krimp van 50 fte in de basisformatie gerealiseerd. Daarna resteert een formatie van rond de 200 fte.

Kerk 2018 bepleit verdere verkleining van de Dienstenorganisatie tot wat de kerk minimaal aan diensten nodig heeft. Dat betreft met name uitvoerende werkzaamheden op het terrein van de ledenadministratie, de financiële administratie en het synodesecretariaat. Daarvoor zou een omvang in de orde van grootte van 50 fte als basisformatie toereikend kunnen zijn. Het grote gebouw in Utrecht kan dan worden verkocht en er kan goedkopere huisvesting worden gezocht.

Deze keuze is een keuze vóór de gemeenten. De miljoenen die op de Dienstenorganisatie kunnen worden bespaard, moeten namelijk geheel ten goede komen aan de plaatselijke gemeenten, vooral aan kleine gemeenten.

Kunnen gemeenten dan wel zonder het aanbod van producten van de Dienstenorganisatie? Dat kan uitstekend. Voor kennis, toerusting en andere (interim)diensten kunnen de gemeenten heel goed elders terecht. Het feit dat onze samenleving steeds meer een netwerksamenleving wordt, maakt dat gemeenten en predikanten heel goed zelf in staat zijn om van elkaars ervaringen te leren, vooral aan de basis in de huidige classes en werkgemeenschappen.

5 Gemeente

In Kerk 2018 betekent kiezen voor de basis dat de gemeenten door lastenverlichting beter en langer in staat worden gesteld om zelf met hun eigen predikant of kerkelijk werker inhoud te geven aan de basics van het gemeente-zijn ter plaatse.

Als het gaat om de herschikking van middelen ten gunste van de plaatselijke gemeente met haar eigen predikant, verdienen de kleine gemeenten bijzondere aandacht. Als ergens geldt dat gemeenten op het punt van de basics van het gemeentezijn worden bedreigd door lasten die de kerk hen oplegt, dan geldt dat wel voor de onevenredig zware financiële lasten die in onze kerk bij kleine gemeenten worden neergelegd. In de volledige brochuretekst komt dit uitvoerig aan de orde in Bijlage 2.

De regelingen voor het quotum en voor de bijdrage aan de centrale kas predikantstraktementen moeten zo snel mogelijk worden herzien. Daarbij moeten er weer koppelingen komen met het aantal leden van een gemeente. Dat ledental is immers de belangrijkste factor als het gaat om de financiële draagkracht van gemeenten.

6 Predikant

In Kerk 2025 wordt geconstateerd dat niet meer elke gemeente een 'eigen' dominee heeft en er wordt als vanzelfsprekend van uitgegaan dat dat in 2025 nog minder het geval zal zijn. Bovenplaatselijke professionals moeten gemeenten dan helpen.

Kerk 2018 beoordeelt die bovenplaatselijke dienstverlening als zeer inefficiënt (want teveel overhead) en duur en kiest ervoor de miljoenen die daaraan opgaan, direct in te zetten voor de gemeenten en hun predikanten (en kerkelijk werkers).

Als de in Kerk 2018 voorgestelde verkleining van de Dienstenorganisatie geheel ten goede komt aan kleine gemeenten met een parttime predikant zouden bijvoorbeeld 600 van zulke gemeenten elk 0,2 fte, dat is een volle werkdag extra van hun predikant kunnen bekostigen. Dat is in 600 gemeenten elke week een hele dag meer tijd voor het werken aan de basics!

In Kerk 2025 is de mobiliteit van predikanten een belangrijk punt. Ook hier dient een relatief klein aantal situaties waarin (gebrek aan) mobiliteit werkelijk tot problemen leidt als aanleiding om in alle situaties actief te gaan sturen en ingrijpen. De regiovoorzitter moet daarvoor met predikanten in hun achtste jaar een gesprek gaan voeren en bij twaalf jaar eventueel opnieuw. Daarbij geldt als 'normaal' uitgangspunt dat het na acht jaar een goed moment is voor een nieuw beroep.

Deze actieve bemoeienis met de mobiliteit van predikanten en inmenging in de relatie tussen de gemeente en haar predikant getuigt opnieuw van een overschatting van de maakbaarheid der dingen.

De kerk kan namelijk wel een predikant min of meer onder druk zetten om naar een andere gemeente uit te zien en/of de gemeente uitnodigen om haar predikant aan de kant te schuiven. Maar de kerk kan die predikant geen alternatief bieden. Daardoor zullen in een aantal gevallen predikanten op een zijspoor komen, persoonlijk beschadigd raken en verstoken raken van inkomen (en woning).

Met begeleiding van predikanten (in vertrouwelijkheid) en met het creëren van randvoorwaarden en stroomlijnen van kerkelijke procedures is uiteraard niets mis. Maar daarvoor zijn geen 11 regio's met regiovoorzitters nodig maar is er in Utrecht al een predikant die zich met de mobiliteit bezighoudt.

Hoewel het in Kerk 2025 niet echt aan de orde is, noem ik in dit verband ook de permanente educatie van predikanten als een toonbeeld van wat het streven naar controleerbaarheid en maakbaarheid teweegbrengt. Het zou mooi zijn als we weer terug kunnen naar de basics van enkel studie en praktische training, zonder bureaucratische ballast, dus naar een lichtere structuur en meer eenvoud, kortom terug naar het studieverlof in de oude vorm.

7 Classis

Met de classes, waarin naburige gemeenten samenkomen en waar de lijnen kort zijn, heeft de Protestantse Kerk goud in handen. Dit is pas een lichte structuur die bijna niets kost en waar betrokken ambtsdragers uit de gemeenten zich bestuurlijk voor inzetten.

Het is in dat licht werkelijk onbegrijpelijk dat Kerk 2025 dit bestuurlijke kapitaal zomaar overboord wil zetten. Dit laat zien hoe veranderlijk het denken van de manager is. Bij vorming van de Protestantse Kerk in Nederland werd de classis de grondvergadering van de kerk genoemd. En nu zou deze spil in

het samen kerk-zijn ineens moeten verdwijnen. Hopelijk laten de classicale vergaderingen, die nu mogen considereren, dit ook niet gebeuren.

De legitimatie voor deze ingrijpende reorganisatie wordt in Kerk 2025 o.a. daarin gevonden dat het gesprek tussen gemeenten niet van de grond lijkt te zijn gekomen en dat afgevaardigden moeilijk te vinden zijn. De betrokkenheid laat te wensen over. Maar met zo'n redenering kun je de hele kerk wel sluiten.

Dat de betrokkenheid bij classicale vergaderingen te wensen overlaat is van alle tijden. En dat de classes na de kerkfusie in 2004 wat zijn ingedut, is logisch. Maar dat neemt niet weg dat de classes de eeuwen door hun plaats en functie hebben gehad. En als het er in de kerk een keer op aankomt, is het een zegen dat ze er zijn.

Zo'n moment is nu wel aangebroken. Het komt er nu op aan dat de classicale vergaderingen (en kerkenraden) wakker worden en een krachtige tegenstem laten horen. Ik hoop dat deze brochure de uitwerking heeft dat iedereen nu echt pal gaat staan voor het behoud van de classicale vergadering als grondvergadering in de kerk.

Daarbij gaat het ook over macht. De Protestantse Kerk heeft nu een structuur van onderop, waarbij alle gemeenten hun inbreng hebben in de classis en daarmee invloed hebben op de afvaardiging vanuit de classis naar de generale synode. Daarnaast hebben gemeenten via de consideraties van de classes inspraak bij besluiten van de synode.

Dat gaat met Kerk 2025 verloren. Net als in 1816, toen Koning Willem I de Reglementenbundel aan de kerk oplegde, dreigt het functioneren van de kerk en haar ambtelijke vergaderingen opnieuw te worden beknot. Managementsdenken dreigt deze

keer de protestantse kerkstructuur aan te tasten en het grondvlak van de kerk opnieuw machteloos te maken.

Dat moet dus niet gebeuren. De classes in de huidige vorm moeten blijven bestaan en de nieuwe tussenlaag van regionale classes met een regiovoorzitter moet er niet komen.

Voor een aantal geconstateerde problemen zijn veel minder ingrijpende oplossingen mogelijk. Voor classes die te klein worden, kan worden volstaan met een regeling in de kerkorde die samenvoeging met een andere classis mogelijk maakt. Dat wordt dan niet van bovenaf opgelegd. Een classis kiest daar zelf voor. Voor een aantal te zware taken die de classis in 2004 heeft gekregen, is een oplossing mogelijk waarbij de colleges in de kerk bij zulke problemen zelfstandiger opereren.

De klassicale vergadering heeft in de zorg voor de gemeenten een speciale verantwoordelijkheid voor de vacante gemeenten. In dat verband bepleit ik revitalisering van het consulentenschap. Dat lijkt in korte tijd te zijn gedevalueerd tot een papieren functie. Maar het is goed dat de consulent weer meer betrokken wordt bij het gewone kerkenraadswerk, liefst bij alle vergaderingen.

Over wijzigingen in de kerkorde worden nu, nadat de synode ze in eerste lezing heeft vastgesteld, consideraties vanuit de classes gevraagd. Onder de noemer van vereenvoudiging van procedures is er sprake van dat de classes niet meer hoeven te considereren. Dat is in feite gewoon het weghalen van invloed bij het grondvlak. Hopelijk laten classes dat niet gebeuren.

8 Generale synode

Kerk 2018 bepleit een veel kleinere Dienstenorganisatie. Dat betekent o.a. dat ze zich niet meer bezighoudt met het bedenken en ontwikkelen van beleid voor de kerk, op welk

niveau dan ook. Die leiding komt dan weer daar waar het hoort: bij de ambtelijke vergaderingen.

De praktijk is nu nog dat het vooral beroepskrachten in Utrecht zijn, die zorgen voor een continue stroom van steeds weer nieuwe beleidsnota's, rapporten en plannen. Synodeleden komen er nauwelijks aan te pas. Dat kan en moet anders.

Synodeleden zijn uitstekend in staat om zelf beleid te ontwikkelen. Wanneer er op die manier weer ruimte komt voor eigen initiatief, creativiteit en visie van de synodeleden, zullen zij meer vreugde aan het werk gaan beleven en er meer voldoening uit halen.

9 Colleges

In Kerk 2018 wordt gepleit voor een striktere scheiding der machten in de kerk. Dat is een verdergaande afbakening van de eigen terreinen van enerzijds de ambtelijke vergaderingen en anderzijds de verschillende colleges voor visitatie, opzicht, toezicht, bezwaren en geschillen en ambtsontheffing. De onafhankelijkheid van deze colleges is een groot goed. Het maakt het mogelijk om in de colleges deskundige, wijze mensen met ervaring te benoemen. De colleges hebben meestal ook voldoende afstand om onafhankelijk te kunnen oordelen.

Terecht wordt in Kerk 2025 geconstateerd dat er in procedures rond moeilijke en complexe problematieken, zoals die van een losmaking van een predikant, sprake is van een zekere stroperigheid. De nieuwe regiovoorzitter is daarvoor de oplossing. Maar dat is helemaal niet nodig. Het kan veel eenvoudiger door dit helemaal bij de colleges te laten. Zij kunnen dan slagvaardiger opereren. Misschien kunnen zij voor de moeilijkste problemen op landelijk niveau één of twee

gespecialiseerde visitatoren hebben. Een heel elftal is daar in ieder geval niet voor nodig.

10 Nu considereren

(Dit hoofdstuk is niet samengevat maar integraal uit het boekje 'Kerk 2018' overgenomen.)

Kerk 2018 is geschreven om gemeenten en classes van dienst te zijn met het oog op de consideraties over Kerk 2025.

Hoewel het bij consideraties meer gaat om de kwaliteit van de argumenten dan om de kwantiteit aan stemmen, is het wel goed als meerdere classes dezelfde zaken bepleiten. Dat weegt uiteindelijk toch wel mee.

Daarom noem ik puntsgewijs zaken die classicale vergaderingen in lijn met deze brochure aan de synode kunnen laten weten. Formeel gezien worden consideraties waarschijnlijk gevraagd over concrete kerkordewijzigingen. Maar classes doen er, gezien het belang van de zaak, goed aan zich nu duidelijk uit te spreken over het gehele project Kerk 2025 en die vrijheid te nemen, ook als geprobeerd wordt dat te ontmoedigen.

Concrete punten voor consideraties:

- Kerk 2025 moet als geheel worden teruggenomen. Het tast de inrichting van de kerk zo fundamenteel aan dat het niet mogelijk is dit te repareren via wijziging en amendering van Kerk 2025 en de uitwerking daarvan in de voorliggende voorstellen tot wijziging van de kerkorde.
- Het is onverantwoord dat er wordt geprobeerd een zo omvangrijk pakket kerkordewijzigingen met zulke grote gevolgen onder zo'n grote tijdsdruk in te voeren. De kerkorde is in 2004 na jaren van bezinning totstandgekomen en in 2013 na een grondige evaluatie

verder bij de tijd gebracht. Daar moet zorgvuldiger mee worden omgegaan.

- In de komende jaren kunnen voor enkele afzonderlijke deelreinen waar nu knelpunten worden gesignaleerd met veel minder vergaande ingrepen verbeteringen in de kerkorde worden aangebracht, zorgvuldiger en zonder tijdsdruk. Dat is het normale onderhoud van een kerkorde.
- In een krimpende kerk moet niet het actief sturen en bevorderen van negatieve ontwikkelingen de inzet van beleid zijn, maar het stimuleren en versterken van wat er in positieve zin gebeurt.
- In de kerk gaan we niet uit van maakbaarheid en controleerbaarheid maar zoeken we trouw te zijn aan onze roeping in het geloof dat dat gezegend zal worden.
- Kiezen voor de basis betekent kiezen voor de plaatselijke gemeente, zoveel mogelijk met haar eigen professionele werker (predikant of kerkelijk werker).
- Kiezen voor de basis betekent concreet dat de financiële lasten voor gemeenten moeten worden verlicht. Daarbij verdienen kleine gemeenten bijzondere aandacht.
- Bij de vaststelling van de hoogte van bijdragen van gemeenten moet het ledental weer een bepalende factor worden. Daardoor wordt het onrecht van de te zware belasting van kleine gemeenten ongedaan gemaakt.
- Kiezen voor de basis betekent dat de classicale vergaderingen in de huidige omvang als grondvergadering in de kerk moeten blijven bestaan.
- Het consulentenschap is een belangrijk instrument van classicale vergaderingen in de zorg van gemeenten voor elkaar. Daarom is het belangrijk dat dit in de praktijk weer meer inhoud krijgt en niet een papieren functie wordt.
- De rechten en mogelijkheden van classes om zich door consideraties uit te spreken over zaken van belijdenis en kerkorde mogen op geen enkele wijze worden aangetast.
- Met het oog op de bestuurskracht van classes en het gesprek ter vergadering moet het weer regel worden dat

alle gemeenten, naast een andere ambtsdrager, ook hun predikant naar de classis kunnen afvaardigen.

- Voor classes die door gebrek aan menskracht niet meer kunnen functioneren kan in de kerkorde ruimte worden gemaakt voor samengaan met een andere classis, naar analogie van de regels voor kleine gemeenten die niet kunnen blijven bestaan.
- De te zware taken die met name door opheffing van de provinciale niveau's in 2004 bij de classes terecht zijn gekomen, moeten daar weer worden weggehaald. Daarvoor zijn niet de voorgestelde nieuwe regioclasses nodig, maar zijn reeds bestaande colleges de aangewezen organen.
- Een striktere scheiding der machten, waarbij onafhankelijke colleges zelfstandiger in probleemsituaties kunnen handelen en eventueel specialisatie vanuit de colleges op het landelijke niveau zorgt voor meer duidelijkheid, slagvaardigheid en eenvoud.
- De voorgestelde regioclasses met hun voorzitters zijn niet nodig, brengen een ongewenste verzwaring van de kerkelijke structuur met zich mee en zijn in een krimpende kerk uit kosten oogpunt op termijn ook niet vol te houden. Deze moeten er daarom niet komen.
- Kiezen voor de basis betekent dat de kerk de Dienstenorganisatie niet langer in de huidige omvang en met de huidige inbreng handhaaft. De Dienstenorganisatie dient te worden teruggebracht tot wat de naam zegt: een ondersteunende dienst die een aantal taken van vooral administratieve aard verricht, zoals ledenadministratie, financiële administratie, synodesecretariaat en een beperkt aantal coördinerende taken ten behoeve van missionair en diaconaal werk dichtbij en ver weg. Een basisformatie van 50 fte moet daarvoor toereikend zijn.
- Het grote gebouw in Utrecht is boven de stand van de kerk en dient te worden afgestoten.
- De Dienstenorganisatie dient zich niet langer bezig te houden met de ontwikkeling van beleid. Beleid en leiding zijn de verantwoordelijkheid van de ambtelijke

- vergadering. Dat is voor de kerk in haar geheel de generale synode.
- De met bureaucratie omgeven regelingen voor permanente educatie van predikanten en kerkelijk werkers dient te worden vervangen door de eenvoudigere regeling voor studieverlof die er voorheen was.

Bijlage 1: De mier

Bijlage 2: Lasten kleine gemeenten

De twee bijlagen zijn moeilijk samen te vatten. Daarvoor verwijs ik naar de volledige brochure.

Over de lasten van kleine gemeenten kunt u in deze samenvatting iets vinden in hoofdstuk 5.

Kerk 2018 is geschreven voor het grondvlak van de kerk, voor kerkenraden en classicale vergaderingen die zich uit moeten spreken over het project Kerk 2025.

Dit boekje waarschuwt voor de desastreuze gevolgen van Kerk 2025 en is een pleidooi voor andere keuzes. De kerk moet niet kiezen voor de ene na de andere reorganisatie, voor meer management en voor meer bemoeizorg, maar voor versterking van de plaatselijke gemeenten.

Door de Dienstenorganisatie van de kerk drastisch te verkleinen kunnen de lasten van (met name kleine) gemeenten verlicht worden. Zo wordt er geïnvesteerd in de basis, in gemeenten met een eigen predikant of kerkelijk werker. De huidige classes blijven daarbij als grondvergadering van de kerk bestaan.

Ds. H. van Ginkel was naast zijn theologiestudie 4 jaar pastoraal medewerker in Groot-Ammers en daarna predikant in Tiendeveen-Nieuw Balinge (1989) en Goes (1996). Hij was van 1992 tot 1996 scriba van de (hervormde) classicale vergadering Hoogeveen. Sinds 2008 verricht hij via zijn bureau Halas Advies interim- en advieswerk ten dienste van gemeenten in de Protestantse Kerk. Daarnaast is hij ondernemer en eigenaar van Kelgin Campers in Goes. Hij schreef o.a. het boekje 'Gemeentegetrouw. In gesprek over de opbouw van de gemeente' (2003).

**Halas
Media**